

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/13/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612209654
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8612209654.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Romana Tótha, v sporovej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, zastúpenej JUDr. Silviou Sovovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Diamantová 10, proti žalovaným: X/ Z. E., V. XX.X.XXXX, P. E. XX/XX, H., X/ E. E., V. XX.X.XXXX, P. E. XX/XX, H., o zaplatenie 2.082,42 eur s prísl., o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 7C/716/2012-115 z 26.9.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi 60,785 eur s prísl. a vo výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 1/.

Odmieťa odvolanie žalovaného 1/ proti výroku o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť žalobcovi 595,075 eur s prísl..

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému 1/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 60,785 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 1.11.2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Zaviazal žalovaného 2/ zaplatiť žalobcovi 595,075 eur s prísl. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Určil, že žalovaný 1/ má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Určil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo vzťahu k žalovanému 2/, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Vychádzal zo zistenia, že záväzok žalovaných dedičov má právny základ v zmluve o mimoriadnom medziúvere pod č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX z 31.8.2005, na základe ktorej bol právnym predchodcom žalovaných poskytnutý úver vo výške 2.771,69 eur. Žalovaná suma 2.082,42 eur pozostáva z istiny 2.044,05 eur a z nezaplatených úrokov z omeškania od 27.8.2012 do 31.10.2012 vo výške 38,37 eur. Žalobca teda požadoval od žalovaných zaplatenie 2.082,42 eur s prísl. s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zo 17.3.2014 v časti o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 1.426,56 eur s prísl. nadobudlo právoplatnosť. Súd prvej inštancie v zmysle usmernenia odvolacieho súdu o zodpovednosti žalovaného 1/ za poručiteľove dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva 60,785 eur, rozhodol vo vzťahu k žalovanému 1/ (ale aj vo vzťahu k žalovanému 2/) tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 60,785 eur s prísl. s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo vzťahu k žalovanému 2/

rozhodol súd druhým výrokom tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 595,075 eur s prísl. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, a to vo vzťahu k žalovanému 1/ nad sumu 60,785 eur, pretože uplatnená pohľadávka v jeho prípade prevyšuje čistú hodnotu nadobudnutého dedičstva. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP s tým, že sporové strany mali vo veci pomerný úspech, ktorý ustálil súd prvej inštancie vo výroku napadnutého rozhodnutia.

3. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný 1/ a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Poukázal na to, že mu bolo odňaté právo zúčastniť sa súdneho konania a nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní sú premlčané. V závislosti od toho poukázal na to, že rozsudok v oboch výrokoch, ktorými bolo žalobe vyhovené je nesprávny.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalovaný 2/ sa k odvolaniu žalovaného 1/ nevyjadril.

7. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné a čiastočne je potrebné ho posúdiť ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

8. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie (pokiaľ ide o výrok I., ktorý sa týka žalovaného 1/), nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 500 ods. 1 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený uplatniť nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve. Ak táto lehota nie je v zmluve určená, môže dlžník tento nárok uplatniť, dokiaľ poskytnutie úveru niektorá strana nevypovie.

11. Podľa § 501 ods. 1 Obchodného zákonníka veriteľ je povinný dlžníkovi peňažné prostriedky poskytnúť, ak ho o to dlžník v súlade so zmluvou požiadal, a to v dobe určenej v požiadavke, inak bez zbytočného odkladu.

12. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

13. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

14. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania, najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťela a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

18. V prejednávanej veci bolo nepochybne zistené, že právny základ nárokov uplatňovaných v tomto konaní zo strany žalobcu je definovaný v zmluve o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a v stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 31.8.2005, na základe ktorej bol právnym predchodcom žalovaných poskytnutý úver vo výške 2.771,69 eur. Dňa X.X.XXXX však zomrela právna predchodkyňa žalobcov D. E. a XX.X.XXXX zomrel ďalší právny predchodca J. E., ktorí boli zároveň dlžníkmi pôvodnej zmluvy o stavebnom sporení a poskytnutého úveru. Na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve sp.zn. XD/XXX/XXX-XX, E. XX/XXX nadobúdateľom pohľadávky sa stal žalovaný 1/, ktorý je synom pôvodného dlžníka J. E.. Dňa 6.6.2012 bol na základe osvedčenia o dedičstve sp.zn. XD/XXX/XXX-XX, E. XX/XXX po poručiťelovi J. E. vykonaný prevod nasporených dlžných finančných prostriedkov na novootvorené účty. Žalovaný 1/ porušil zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať. Listom z 2.8.2012 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaného 1/, aby v lehote 7 dní vrátil zostatok úveru, avšak žalovaný 1/ túto požiadavku nesplnil.

19. Súd prvej inštancie dôsledne vychádzal z toho, aká môže byť zodpovednosť žalovaných 1/, 2/ za predmetný úver, a to aj v závislosti na pokynoch Krajského súdu v Prešove vyslovených v jeho uznesení č.k. 11Co/133/2014-95 z 8.10.2015 a v závislosti od toho ustálil sumu, za ktorú môžu žalovaní 1/ a 2/ v tomto konaní zodpovedať v závislosti od toho, akú výšku majetku dedičstvom po svojich právnych predchodcoch nadobudli.

20. V závislosti od toho súd prvej inštancie ustálil, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 60,785 eur s prísl. s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol zohľadniac dôvodnosť pohľadávky tak vo vzťahu k žalovanému 1/ ako aj vo vzťahu k žalovanému 2/, pričom u žalovaného 1/ prichádza do úvahy v závislosti na cene zdedeného majetku zodpovednosť len do sumy 60,785 eur. Preto bolo potrebné žalobu v prevyšujúcej časti zamietnuť.

21. Premlčanie nárokov uplatňovaných žalobcom v tomto konaní vo vzťahu k žalovaným v zmysle § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy, pretože finančné prostriedky, ktoré sú uplatňované v tomto konaní vznikli ako nárok na základe odstúpenia od úverovej zmluvy žalobcom, ktoré bolo vykonané listom z 2.8.2012 a žaloba bola v prejednávanej veci podaná 13.12.2012 po tom, čo žalovaný 1/ nevyhovel návrhu na zaplatenie zostatku finančných prostriedkov po odstúpení žalobcu od úverovej zmluvy. Nároky teda premlčané nie sú.

22. Pokiaľ ide o ostatné pojednávanie na súde prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo 26.9.2016, treba konštatovať, že žalovaný 1/ bol na toto pojednávanie riadne a včas predvolaný, avšak pojednávania sa nezúčastnil.

23. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil, t.j. vo výroku o vyhovení žalobe vo vzťahu k žalovanému 1/, vrátane výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 1/, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

24. Zároveň je potrebné konštatovať, že odvolanie žalovaného 1/ vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvej inštancie II., ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobcovi 595,075 eur s prísl. treba hodnotiť ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, pretože tento výrok sa žalovaného 1/

vôbec netýka a neukladajú sa mu v ňom žiadne povinnosti. Preto postupom podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ v tejto časti odmietol.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému 1/, ktorý ani v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).